

РАЙНА КАБАИВАНСКА ВСЯКА ГОДИНА ФАБРИКУВАМ ПО ЕДНА ПРИМА

интервю на **ваня шекерова**
фотография **костадин кръстев – коко**

И няма друга оперна прима от вашия ранг, която да смятате за конкурент в школуването на младите таланти?

Светът е пълен с преподаватели по пеене. Но никой от колегите ми не създаде школа. Школа значи в нея да растат нови таланти, които да влизат в театрите. И нека да кажа без излишна скромност, че аз всяка година фабрикувам поне по една примадона. Това вече леко започва да ме глаши. Малко започвам да се притеснявам, етически ми се усложнява животът, тъй като те стават вече конкурентки.

Имате ли самочувствие, че ако не сте вие, няма да е толкова голям интересът към оперното пеене?

Това е талант. Когато го има, той рано или късно изгрява...

Но трябва да има и кой да шлифова диаманта, за да заблести, нали?

Да, аз съм пяла 55 години. А има звезди с разкошни гласове, които се явяват като комета и бързо загасват. Дали ще имаш дълга кариера зависи от това дали ще имаш солидна техническа база.

Не зависи ли от това дали имаш характер?

Разбира се!

Коя от сегашните певци може да определите като Вердиево сопрано?

Вердиево сопрано значи сопрано с голям диапазон преди всичко. Гласът трябва да е уравнен в целия регистър. Да има обем и да е на дихание. Защото Вердиевото пеене е преди всичко на дишането. Ако някой хубаво пее Верди, т.е. има техника, той пее всичко по същия начин. Сега в лицето на Ана Нетребко виждам феноменален глас, който може да пее всичко. Виждам у моята Мария Агреста една Вердиева певица. Сега тя е в съперничество с Нетребко.

Откъде ви е този бръмбар? (На верижка Райна носи огромен златист бръмбар рогач – б.а.)

От Виргиния Тола, едно от действащите световни сопрани. Пет-шест мои сопрани вече пеят по най-големите сцени. Подаряват ми разни такива смешни бижута, не са истински, каквито си купувах аз след всяка премиера. Моите ученици винаги идват в Модена при мен за контрол. Така и аз ходех при моята учителка Фумагали, през последните години на живота ѝ го правех и за нейно удовлетворение.

И пръстена от Дзита Фумагали ли откраднаха заедно с другите ви бижута?

О, това най-много ми тежи. Най-много този пръстен. Толкова трогателна беше неговата история. Но то всяко мое бижу има история. Аз не купувах заради стойността, а заради предмета – с моя вкус и с моето преживяване на момента. **■**

Тази година Маестра Кабаиванска, лауреат на наградата на София за принос в музиката, ще постави „Турандот“ в Софийската опера през декември. За главната роля се конкурират три великолепни певци от тазгодишните 19 участници в нейния майсторски клас. В спектакъла ще се изяви и контратенорът Димитър Арнаудов, който и тази година школува таланта си под вещото ръководство на Маестра. „Малко са ролите, подходящи за неговия глас – казва ми Райна Кабаиванска, с която говорим малко преди певците да се съберат в залата за репетиции. – На това поле трябва да си виртуоз, за да станеш нещо. Това е преди всичко бароквата музика. Тя не се свързва със съвременността, нито с обикновеното пеене на Верди и Пучини. Това е малко специален стил. А с тези т.нар. ненормални гласове ти виждаш мъж, а пее като жена, трябва наистина да са феноменални виртуози.“

Райна, която с огромно желание и удоволствие виждам всяка година, докато е в София, изглежда е неуязвима за годините. Носи красивата си глава гордо изправена, парфюмът ѝ сякаш е правен специално за нея. Без почти никакъв грим е, но с изискани бижута, подходящи за тъмносинята риза и белия панталон, в които е облечена. Под очите ѝ има сенки, но усмивката ѝ е ослепителна, заразителна като чувството ѝ за хумор. С нея върви снимачен екип – подготвят документален филм. Най-последно, след като научих, че концертът на нейните ученици в НДК преди две години е излъчван по телевизия Classica. Защото наистина смятам, че Райна Кабаиванска е национално съкровище сама по себе си и с това, което прави за младите певци – както самата тя се изразява, „gratis и май съм единствената. Но животът ми е дал много, не искам никакви печалби“.

ДАЛИ ЩЕ ИМАШ
ДЪЛГА КАРИЕРА
ЗАВИСИ ОТ ТОВА
ДАЛИ ЩЕ ИМАШ
СОЛИДНА ТЕХНИ-
ЧЕСКА БАЗА.